

Späckhuggarsafari, Lofoten

Natur resor Annelie Utter

12/11-15/11 2004

När Annelie Utter skulle komma till Grimslövs folkhögskola såg vi alla fram emot en spännande föreläsning med otroliga reseskildringar, men vi hade aldrig kunnat drömma om att vi själva bara några veckor därefter skulle sitta uppe på S/s Vega i Lofoten bland livs levande späckhuggare! Alla hade vi reslusten sedan tidigare, men Annelie väckte vårt intresse för späckhuggarna och deras fantastiska leverne.

Vi är nu hemkomna från Lofoten där vi har spenderat tre fantastiska dygn. Vi har haft en tid fylld med upplevelser! Vi har bott på en stor, fin motorseglare och fått prova på det mesta som man kan tänkas hitta på när man befinner sig på en båt i Lofoten.

Vår safari började med en späckhuggarföreläsning med Annelie Utter samma kväll som vi klev ombord på båten. Den var mycket intressant, men efter sammanlagt 23 timmars tågresa och 3 timmars bussresa var de flesta av oss glada över att få krypa in i våra kojer och få oss lite sömn.

Den andra dagen började med dåliga nyheter. Vi fick varningar om att det skulle bli stark kuling i vårt område, så vi skulle bara försiktigt ta oss ut med båten för att se hur vädret såg ut längre ut i fjorden. Givetvis blev vi alla oroliga för att vi inte skulle få se några späckhuggare. Men tur för oss så har vädergubbar inte alltid rätt, det var inte mycket blåst att tala om och det dröjde inte länge förrän de var där bredvid oss; Späckhuggarna! Det var en fantastisk syn! Deras svarta vackra ryggen mot de vita bergen i bakgrunden... Känslan som spred sig i kroppen när man såg de dyka upp och ner i havet är obeskrivbar. Det var en enda stor glädje! Vi hade aldrig kunnat tro det, men de praktiskt taget vimlade omkring oss! Vi sprang runt som galningar med våra kameror på däck! Vi hade till och med turen att få se en liten späckhuggarkalv. Annelie sade att den inte kan ha varit mer än någon dag gammal. Den var så söt och den charmade oss allihop!

Späckhuggare är precis som sina familjemedlemmar delfinerna kända för sin smidighet och vi fick se prov på flera av deras konster. *Spyjumps* då späckhuggarna hoppar och tittar upp över vattenytan en kort stund fick vi se många gånger. Det var underbart när några av dem vågade sig riktigt nära. Vi fick även se *breechings*, när

späckhuggaren hoppar upp och slänger sig på sidan och *tailsplashes*, då de slår till med stjärtfenan på ytan innan de helt dyker ner i vattnet igen.

Men det bästa minnet för många av oss var det som hände en stund innan vi skulle lägga ankar inför kvällen. Det var ett gäng späckhuggare, säkert brunstiga hannar som ville visa upp sig, som hoppade upp och kastade sig bakåt på rygg flera gånger på rad! De var så mäktiga! Att få se de i helfigur med sina vita magar och vackra fenor, det var en otrolig upplevelse! Tyvärr hade vi inte någon kamera framme just då, men det ögonblicket kommer att sitta etsat i våra minnen för evigt.

Under den tredje dagen hade vi ett fantastiskt väder, det bästa de haft under hela hösten sade Annelie. Så det blev en hel del fina bilder i det vackra solskenet. Men vi hade inte samma tur med späckhuggarna som dagen innan. Vi fick se många späckhuggare men det var ingen som ville visa upp sig som de gjort tidigare. Men det var oerhört fascinerande att bara stå och titta på hur de i flock gled fram, upp och ner genom vattnet, helt obekymrat. Det var också en stor upplevelse att få se så många späckhuggare ovanför vattenytan samtidigt! De följde varandra hack i häl.

Under den tredje dagen hade vi väldigt god tur med havsörnar. Vi måste ha sett minst 30 stycken och de var oerhört ståtliga.

På hemvägen seglade vi, en helt annan upplevelse än när motorerna var påslagna. Vi gungade så tyst och fridfullt fram på vågorna, och för oss som låg i nätet längst fram i fören med vattnet inunder oss var det en sann känsla av frihet. Jag tror att de flesta på båten riktigt njöt. Späckhuggarna tyckte nog också om vårt val för så fort vi hade stängt av motorerna kom de genast närmre båten.

Förutom Annelie som expeditonsledare, har vi på båten haft en egen kock, skeppare och matros. Maten har varit väldigt god varenda måltid. Vi har ätit typisk mat från trakten med inhemska råvaror för att gynna lokalbefolkningen. Skeppare Arne och matros Kurt har tryggt och säkert tagit oss till späckhuggarnas nästen. Men vi har legat på avstånd, utan att störa, och låtit späckhuggarna ta steget närmre oss istället för tvärtom. Allt detta är en viktig del inom ekoturismen.

Ekoturism är det perfekta sättet att resa för att vår natur och våra djur ska må bra. Annelie värderar detta högt och beskriver det själv som ett sätt att äta kakan men ändå ha den kvar. Vi kan försäkra om att hennes resor är ekoturism till 100 procent.

Världsnaturfonden har definierat ekoturism så här:

"Ekoturism innebär ett ansvarsfullt resande som bidrar till skyddet av naturmiljöer och till lokalbefolkningens välbefinnande."

För att på ett ytterligare sätt förklara ekoturism vill jag citera en fin vers som Annelie Utter en gång fick av en resenär; ”*Se men inte röra, utan att förstöra. Utan att skända, för att kunna återvända.*”

Vi var alla ledsna när vi behövde lämna båten, späckhuggarna och de människor som vi haft en så underbar tid ihop med. Men vi sade inte *farväl* utan istället *Vi ses igen!*

Sammantaget har denna resa gett oss otroliga upplevelser. Vi har fått träffa på djur som vi haft ringa chanser att se tidigare, vi har hjälpts åt att segla en båt som byggdes i början av 1900-talet, vi har provat på den nordnorska kulturen med sitt fiske och sina typiska maträtter. Sist men inte minst så har vi sett den unika miljön; bergen och fjordarna! Att se de vita bergen i det vackra ljusskimret som finns däruppe och sedan en späckhuggare som klyver vattenytan framför dem, den vyn är obetalbar. Men tänk...
...**VI** har sett den!!!

/ Elever på Grimslövs folkhögskolas turismutbildning

Artikelförfattare: Patricia Johansson